

ภาคผนวก ก

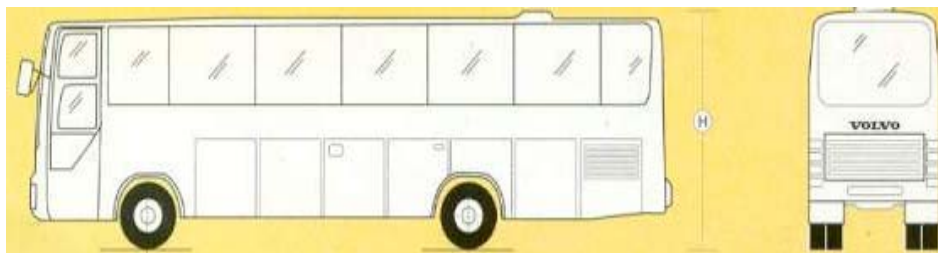
รายละเอียดมาตรฐานของรถโดยสารในประเทศไทย ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 4
(พ.ศ. 2524) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

รูปลักษณะของรถโดยสารแต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐาน 1 ก

ภาพประกอบ ก 1 รถโดยสารมาตรฐาน 1ก

รถปรับอากาศพิเศษ

ไม่มียื่น

ห้องผู้โดยสารแยกจากห้องผู้ขับรถ จัดวางที่นั่งผู้โดยสารขนานกับความกว้างของตัวรถไม่เกินแถวละ 3 ที่นั่ง

ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม

- มี

ที่เก็บสัมภาระ อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์

- มี

ห้องสูบบุหรี่และที่เก็บสัมภาระ

- มี

มาตรฐาน 1 ข

ภาพประกอบ ก 2 รถโดยสารมาตรฐาน 1ข

รถปรับอากาศพิเศษ	ไม่มียื่น
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- มี
ที่เก็บสัมภาระ อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์	- มี
ห้องสุขภัณฑ์และที่เก็บสัมภาระ	- มี

มาตรฐาน 1 (รถโดยสารปรับอากาศพิเศษ)

ช่วงล้อ	คือ ระยะห่างศูนย์กลางเพลาล้อหน้าสุดถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้าย ในกรณีเพลาล้อคู่ท้ายเป็นเพลาคู่
ส่วนยื่นหน้า	ไม่เกิน $\frac{1}{2}$ ของช่วงล้อ
ส่วนยื่นท้าย	ไม่เกิน $\frac{2}{3}$ ของช่วงล้อ
ความยาวรถ	ไม่เกิน 12 เมตร
ความสูง	ไม่เกิน 3.80 เมตร
ความกว้าง	ไม่เกิน 2.50 เมตร
น้ำหนักลงเพลาท้ายได้	ไม่เกิน 9,100 กิโลกรัม

มาตรฐาน 2

ภาพประกอบ ก 3 รถโดยสารมาตรฐาน 2

มาตรฐาน 2 ก

รถปรับอากาศที่นั่งผู้โดยสารเกิน 30 ที่นั่ง	ไม่มีที่เย็น
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- มีหรือไม่มีก็ได้
ที่เก็บสัมภาระ อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์	- มีหรือไม่มีก็ได้
ห้องสุขาภัณฑ์	- ไม่มี

มาตรฐาน 2 ข

รถปรับอากาศที่นั่งผู้โดยสารเกิน 21-30 ที่นั่ง	ไม่มีเย็น
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- มีหรือไม่มีก็ได้
ที่เก็บสัมภาระ อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์	- มีหรือไม่มีก็ได้
ห้องสุขาภัณฑ์	- ไม่มี

มาตรฐาน 2 ง

รถปรับอากาศมีที่นั่งผู้โดยสารเกิน 21-30 ที่นั่ง	มีที่ยืน
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- ไม่มี
ที่เก็บสัมภาระ อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์	- มีหรือไม่มีก็ได้
ห้องสุขาภัณฑ์	- ไม่มี

มาตรฐาน 2 จ

รถปรับอากาศมีที่นั่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 ที่นั่ง	ไม่มีที่ยืน
ที่เก็บสัมภาระ	- จะมีหรือไม่มีก็ได้

มาตรฐาน 3

ภาพประกอบ ก 4 รถโดยสารมาตรฐาน 3

มาตรฐาน 3 ก

รถที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศมีที่นั่งผู้โดยสารไม่เกิน 30 ที่นั่ง	มีที่ยืน
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- ไม่มี

ห้องสุขภัณฑ์ และที่เก็บสัมภาระ	- ไม่มี
มาตรฐาน 3 ข	
รถที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศที่นั่งผู้โดยสาร	ไม่มียื่น
เกิน 30 ที่นั่ง	
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- ไม่มี
ห้องสุขภัณฑ์	- ไม่มี
ที่เก็บสัมภาระ	- มี
มาตรฐาน 3 ค	
รถที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศที่นั่งผู้โดยสาร	มีที่ยื่น
21-30 ที่นั่ง	
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- ไม่มี
ห้องสุขภัณฑ์และที่เก็บสัมภาระ	- ไม่มี
มาตรฐาน 3 ง	
รถที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศที่นั่งผู้โดยสาร	ไม่มียื่น
21-30 ที่นั่ง	
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- ไม่มี
ห้องสุขภัณฑ์	- ไม่มี
ที่เก็บสัมภาระ	- มี
มาตรฐาน 3 จ	
รถที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศที่นั่งผู้โดยสาร	
13-24 ที่นั่ง	
ที่สำหรับผู้โดยสารยื่น	- มีหรือไม่มีก็ได้
ที่เก็บสัมภาระ	- มีหรือไม่มีก็ได้

มาตรฐาน 3 ฉ

รถที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศมีที่นั่งผู้โดยสาร

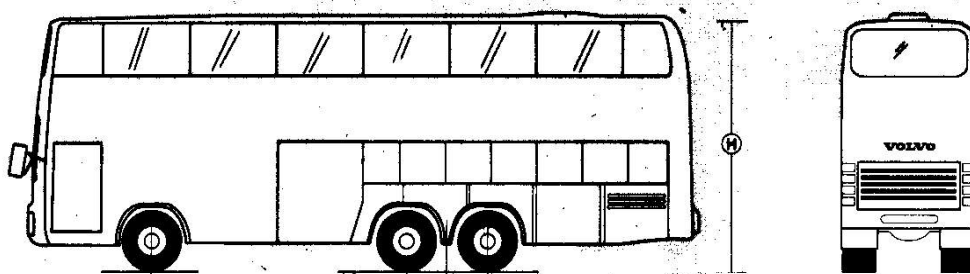
ไม่เกิน 12 ที่นั่ง

ที่สำหรับผู้โดยสารอื่น

- ไม่มี

ที่เก็บสัมภาระ

- มีหรือไม่มีก็ได้

มาตรฐาน 4

ภาพประกอบ ก5 รถมาตรฐาน 4

มาตรฐาน 4 ก

รถสองชั้นปรับอากาศ ชั้นล่างมีผู้โดยสารอื่น

ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม

- ไม่มี

ที่เก็บสัมภาระและห้องสุขภัณฑ์

- ไม่มี

มาตรฐาน 4 ข

เช่นเดียวกับมาตรฐาน 4 ก แต่ไม่มีเครื่อง

ปรับอากาศ

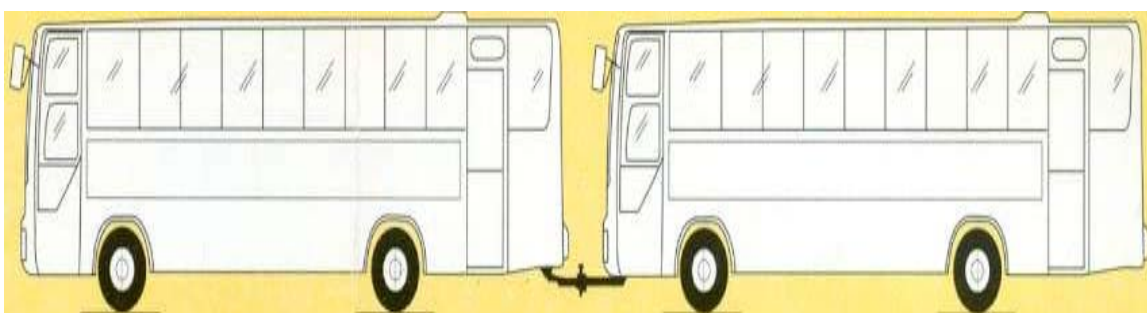
มาตรฐาน 4 (รถโดยสารสองชั้น)

ช่วงล้อ คือ ระยะห่างศูนย์กลางเพลาล้อหน้าสุดถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้าย ในกรณีเพลาล้อคู่ท้ายเป็นเพลาคู่

ส่วนยื่นหน้า ไม่เกิน $\frac{1}{2}$ ของช่วงล้อ

ส่วนยื่นท้าย ไม่เกิน 2/3 ของช่วงล้อ
 ความยาวรถ ไม่เกิน 12 เมตร
 ความสูง ไม่เกิน 4.50 เมตร
 ความกว้าง ไม่เกิน 2.50 เมตร
 พิกัดน้ำหนักต้องหารือกรรมทางหลวงเป็นกรณี ๆ ไป

มาตรฐาน 5

ภาพประกอบ ก6 รถโดยสารมาตรฐาน 5

มาตรฐาน 5 ก

รถพ่วงปรับอากาศ จะมีผู้โดยสารยื่นหรือไม่มีก็ได้
 ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม - มีหรือไม่มีก็ได้
 ที่เก็บสัมภาระและห้องสุขภัณฑ์ - มีหรือไม่มีก็ได้

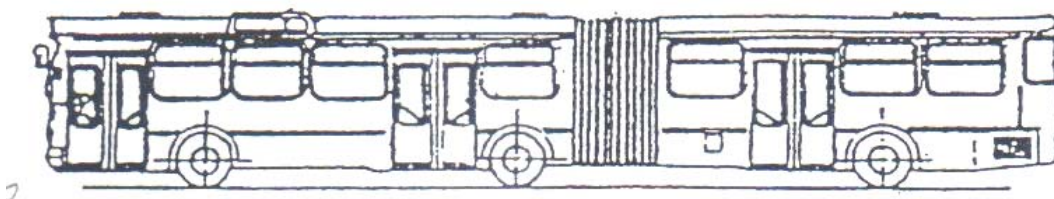
มาตรฐาน 5 ข

เช่นเดียวกับมาตรฐาน 5 ก แต่ไม่มีเครื่องปรับอากาศ

มาตรฐาน 5 (รถโดยสารพ่วง)

ช่วงล้อ คือ ระยะห่างศูนย์กลางเพลาล้อหน้าสุดถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้าย ในกรณีเพลาล้อคู่ท้ายเป็นเพลาคู่
 ส่วนยื่นหน้า ไม่เกิน 1/2 ของช่วงล้อ
 ส่วนยื่นท้าย ไม่เกิน 2/3 ของช่วงล้อ
 ความยาวรถ รถคันหน้ายาวไม่เกิน 12 เมตร
 รถพ่วงยาวไม่เกิน 10 เมตร

ความสูง ไม่เกิน 3.80 เมตร
 ความกว้าง ไม่เกิน 2.50 เมตร
 น้ำหนักลงเพลาทำได้ไม่เกิน 9,100 กิโลกรัม

มาตรฐาน 6

ภาพประกอบ ก7 รถโดยสารมาตรฐาน 6

รถกึ่งพ่วงปรับอากาศ จะมีผู้โดยสารยืนหรือไม่ก็ได้

ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม

- มีหรือไม่ก็ได้

อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์

- มีหรือไม่ก็ได้

ที่เก็บสัมภาระและห้องสุขภัณฑ์

- มีหรือไม่ก็ได้

มาตรฐาน 6 ข

เช่นเดียวกับมาตรฐาน ก แต่ไม่มีเครื่องปรับอากาศ

มาตรฐาน 6 (รถโดยสารกึ่งพ่วง)

ช่วงล้อ คือ ระยะห่างศูนย์กลางเพลาล้อหน้าสุดถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้าย ของรถตอนหน้า และระยะห่างศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือเพลาล้อคู่ท้ายของรถตอนหน้าถึง ศูนย์กลางเพลาล้อ หรือศูนย์กลางระหว่างเพลาล้อคู่ของรถตอนท้าย

ส่วนยื่นหน้า ไม่เกิน $\frac{1}{2}$ ของช่วงล้อตอนหน้า

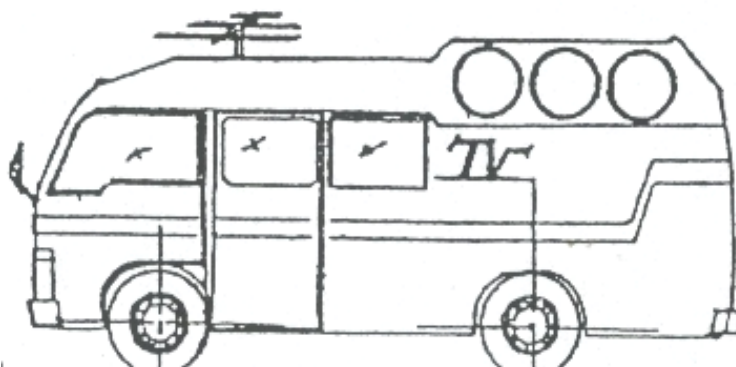
ส่วนยื่นท้าย ไม่เกิน $\frac{2}{3}$ ของช่วงล้อตอนท้าย

ความยาวรถ ไม่เกิน 18 เมตร

ความสูง ไม่เกิน 3.80 เมตร

ความกว้าง ไม่เกิน 2.50 เมตร
น้ำหนักลงเพลาท้ายได้ไม่เกิน 9,100 กิโลกรัม

มาตรฐาน 7

ภาพประกอบ ก8 รถโดยสารมาตรฐาน 7

- รถโดยสารเฉพาะกิจ
- มีลักษณะพิเศษเพื่อใช้ในกิจการใดกิจการหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น รถพยาบาล รถถ่ายทอดวิทยุ หรือโทรทัศน์ รถบริการไปรษณีย์ รถบริการธนาคาร เป็นต้น